

**INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W AMERYCE**

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

BIULETYN

ROK LXI (61)

STYCZEŃ 2005 - GRUDZIEŃ 2005

JÓZEF PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND, INC.

(English Summary - page 28)

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W AMERYCE

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

BIULETYN

ROK LXI (61)

STYCZEŃ 2005 - GRUDZIEŃ 2005

A NOT-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION

(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES - 501(c)(3))

180 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003
tel. 212 505-9077, fax 212 505-9052, e-mail info@pilsudski.org

Rada Instytutu Piłsudskiego

Ewa Babiarz (do marca 2008)
Andrzej Beck (do marca 2007)
prof. Mieczysław Biskupski (do marca 2008)
Dr Iwona Drąg Korga (do marca 2008)
Jacek Gałązka (do marca 2009)
Dr Maria Kapuścińska (do marca 2009)
Janusz Krzyżanowski (do marca 2007)
Prof. John Micgiel (do marca 2007)
Dr Stanisław Milewski (do marca 2008)
Stanisław Świdorski (do marca 2009)
Prof. Piotr Wandycz (do marca 2008)
Dr Marek Zieliński (do marca 2009)

Kadencja członków Rady Instytutu wynosi 3 lata,
potem mogą przystąpić do reelekcji.

Zarząd Instytutu

Prezes – *Jacek Gałązka*
Wiceprezes – *Andrzej Beck*
Wiceprezes – *Dr Stanisław Milewski*
Sekretarz Zarządu – *Ewa Babiarz*
Członek Zarządu – *Dr Marek Zieliński*
Dyrektor Wykonawczy – *Dr Iwona Drąg Korga*

Wolontariusze

*Dr Ronald Domański, Anna Maciejewska-Dyba, Krzysztof Langowski,
Ryszard Ostrzycki, Jadwiga Pietraszewska, Beata Pociask, Anita
Świątczak, Andrzej i Alicja Ziobron*

Instytut jest otwarty dla korzystających w poniedziałek, wtorek i środę
od 10 rano do 5 po południu. Biuro czynne od poniedziałku do piątku
w godzinach od 9 rano do 5 po południu.

Drogi Przyjacielu Instytutu,

Rok 2005 był dla Instytutu nadzwyczajnym rokiem. Otrzymaliśmy pierwszą Ratę dużego spadku po ś.p. Annie Bohomolec-Farman, wdowie po pułkowniku Albercie Farman, attache militaire Stanów Zjednoczonych w Polsce w okresie 1919-1923. Dar ten pozwoli na założenie funduszu inwestycyjnego, który pokryje połowę kosztów związanych z rocznym utrzymaniem Instytutu. Mamy nadzieję, że zachęci to naszych darczyńców do dalszych donacji, które zabezpieczą byt Instytutu w przyszłości.

W 2005 roku Senat Rzeczypospolitej Polskiej przyznał Instytutowi po raz pierwszy dotację na poparcie działań naukowych i kulturalnych. Pieniądze posłużyły, między innymi, na sfinansowanie konferencji naukowej, która odbyła się 17 listopada na Uniwersytecie Columbia. Współorganizatorem był Program Studiów Polskich, a udział wzięło 12 historyków z różnych krajów. Profesor Zbigniew Brzeziński zaprezentował wykład o kierunkach polityki zagranicznej Polski. Pełne sprawozdanie z konferencji zamieszczono na stronie internetowej Instytutu <http://www.pilsudski.org/Polish/Aktualnosci/Newsletter.htm>

Część dotacji przeznaczona została na nagrody dla uczestników konkursu historycznego organizowanego przez Centralę Polskich Szkół Doksztalających przy współudziale Instytutu, na sfinansowanie wystawy o życiu i działalności Marszałka Józefa Piłsudskiego w 70-tą rocznicę śmierci, a także na wydanie katalogu zbiorów Instytutu w wersji dwujęzycznej z licznymi ilustracjami. Grant Senatowi RP koordynowany przez organizację SEMPER POLONIA może być przyznawany w następnych latach.

W maju 2005 Instytut zorganizował obchody 70-tej rocznicy śmierci swego patrona, Marszałka Józefa Piłsudskiego. Uroczystości w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku oraz w New Britain, Connecticut zgromadziły wielką liczbę przyjaciół i sympatyków Instytutu. Wykład okolicznościowy wygłosił profesor Piotr Wandycz. Zaprezentowano także wystawę poświęconą Marszałkowi, przygotowaną ze zbiorów Instytutu.

Dziękujemy wszystkim naszym członkom i sympatykom za poparcie, a naszym wolontariuszkom i wolontariuszom za pomoc, bez której Instytut nie mógłby tak sprawnie działać.

Z poważaniem

Jacek Gałazka
Prezes

Anna Bohomolec Farman – donatorka Instytutu

W 2005 roku Instytut otrzymał okazały spadek po Annie Bohomolec Farman zmarłej 7 grudnia 2003 roku w Garrison, NY. Anna Bohomolec urodziła się 28 sierpnia 1906 roku w Rozentowie, Łotwa jako córka Filipa i Charlotty Sienkiewicz. Rodzina Bohomolców pochodziła w prostej linii od udzielnych kniaziów mińskich, z czasów przed objęciem Księstwa Mińskiego przez Giedyminowiczów. W okresie Pierwszej Wojny Światowej rodzina Bohomolców przeniosła się do Warszawy. Właśnie w Warszawie Anna Bohomolec poznała pułkownika Elberta Farmana (1887-1984), który był amerykańskim attache wojskowym w latach 1919-1923. Ciekawostką jest fakt, że w okresie Bitwy Warszawskiej w sierpniu 1920 r. misja amerykańska i misja nuncjusza papieskiego były jedynymi, które zostały w zagrożonej przez bolszewików stolicy Polski. Brat Anny Bohomolec, Andrzej walczył w Armii Hallera i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej osiągając kolejne szczeble w karierze wojskowej. Od 1936 roku pracował w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W okresie Drugiej Wojny Światowej służył w Polskich Siłach Zbrojnych w Wielkiej Brytanii, w Afryce Północnej i we Włoszech w stopniu majora. W tym czasie Anna Bohomolec zatrudniona była we Francuskim Czerwonym Krzyżu i Polskim Czerwonym Krzyżu (1941-1946). W latach 1943-1944 współpracowała z Francuskimi Siłami Zbrojnymi.

Po wojnie Anna Bohomolec odwiedziła brata Andrzeja, który osiadł w Kanadzie a na Bermudach ponownie spotkała pułkownika Farmana, którego poślubiła w 1951 roku. Osiedli w Garrison, NY. Pułkownik przez długie lata pracował w bibliotece w West Point.

Anna Bohomolec Farman przez całe emigracyjne życie interesowała się sprawami polskimi, utrzymywała ściśle kontakty z Paryżem, gdzie mieszkała jej siostra Adela, żona Władysława Żeleńskiego, który był długoletnim członkiem Instytutu Piłsudskiego. Z pewnością znała działalność Instytutu Piłsudskiego, choć sama nie była członkiem. Przekazanie testamentem części majątku Farmanów na rzecz Instytutu jest pięknym gestem wobec historii Polski i Marszałka Józefa Piłsudskiego. Postawa Anny Bohomolec Farman jest pięknym przykładem szacunku dla dziedzictwa polskiego.

Cześć Jej Pamięci!

Działalność Instytutu

od 1 stycznia do 31 grudnia 2005

Grant Senatu RP

– dr Iwona D. Korga

W roku 2005 Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce pierwszy raz w swej 62-letniej historii otrzymał grant z Senatu RP. Na grant pt. *Program wspierania Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce* składały się cztery zadania oraz działania zatytułowane: *Uporządkowanie i archiwizacja zbiorów Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce*.

Wszystkie zadania zostały zrealizowane tj.:

1. *Katalog Zbiorów Instytutu* (polsko-angielski) został złożony do druku – przewidywany termin zakończenia druku sierpień 2006.

Praca nad zebraniem materiałów tj. tekstów polskich i angielskich, fotografii i skanów trwała kilka miesięcy. Zespołem (Iwona Korga, Renata Siuzdak, Anna Belka, Andrzej Ziobroń) kierował prezes Jacek Gałązka. Katalog, pierwsza tego typu publikacja w historii Instytutu ma służyć promocji Instytutu w środowisku amerykańskim i polonijnym. Drugim celem jest zainteresowanie szerokich grup społecznych (dzieci i młodzieży szkół polonijnych, uczestników konferencji dotyczących spraw polskich, bibliotek amerykańskich z polskimi zbiorami) historią i kulturą Polski.

2. Wyposażenie biblioteki – zakup odkurzacza i filtrów Hepa z osprzętem znacznie ułatwił utrzymanie jakości powietrza w bibliotece redukując kurz i zanieczyszczenia oraz przyczynił się do polepszenia warunków przechowywania książek poprzez ich odkurzenie.

3. Lekcje, wykłady, konkurs. Wydatkowanie funduszy tej kategorii w dziedzinie materiałów edukacyjnych wzbogaciło zbiory Instytutu poprzez filmy DVD, kasety CD, książki i inne poszerzające bazę materiałów do wykorzystania podczas spotkań i lekcji organizowanych w Instytucie. Zorganizowanie wykładów przyczyniło się do prezentacji wiedzy o kulturze polskiej i zapoznaniu szerszej publiczności z Instytutem. Z kolei konkurs historyczny pt. „Jan Paweł II w oczach dziecka” zorganizowany we współpracy z Centralą Polskich Szkół Doksztalujących przeprowadzony wśród dzieci i młodzieży polskich szkół polonijnych przyczynił się do zapoznania młodego pokolenia z życiem jednego z największych Polaków.

4. Zorganizowanie konferencji naukowej na Columbia University 17 listopada, 2005 pt.: *Polish Foreign Policy: Past, Present and Future* w kooperacji z Programem Studiów Polskich znacznie przyczyniło się do zapoznania zgromadzonych gości (studentów, dziennikarzy, działaczy polonijnych, przedstawicieli amerykańskich organizacji) z naukowym spojrzeniem na polską politykę zagraniczną. Udział i wykład prof. Zbigniewa Brzezińskiego zgromadził rzeszę publiczności. Prof. Brzeziński nakreślił obecną sytuację polskiej polityki zagranicznej podkreślając możliwości i zagrożenia. Zorganizowanie konferencji w tak prestiżowym miejscu jak Columbia University z udziałem tylu znanych historyków i polityków jest bardzo ważnym wydarzeniem w promocji nowoczesnego wizerunku państwa polskiego.

Z kolei przygotowanie i promocja wystawy historycznej pt. *Józef Piłsudski. A life for Poland* jest ważnym elementem w procesie promocji polskiej historii. Wystawa była prezentowana podczas obchodów 70-lecia śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Konsulacie Generalnym RP 15 maja, 2005 r. następnie 25 maja, 2005 r. gościła na polskiej katedrze w Central Connecticut State University oraz 10 listopada, 2005 r. na Polish Heritage Day zorganizowanym przez Pulaski Association of New York Police Department gdzie udział wzięł szef policji nowojorskiej komisarz Kelly. Uroczystość ta odbyła się w One Police Plaza w prestiżowej siedzibie policji na Dolnym Manhattanie. Wystawa będzie dalej podróżować odwiedzając różne miasta i organizacje. Prezentacja wystawy w formie CD/DVD przyczyni się do znacznej popularyzacji historii Polski.

Obchody 70. Rocznicy śmierci Marszałka, Konsulat Generalny RP, stoją Pani Wanda Wolińska, prezes Jacek Gałązka i dr Iwona Korga. W tle wystawa: *Józef Piłsudski. A life for Poland*

Częścią grantu senatu RP były staże pracownicze, Instytut gościł w okresie od 1 września 2005 r. do 21 grudnia 2005 r. dr Barbarę Berską z Archiwum Państwowego w Krakowie i Agnieszkę Alberską z Biblioteki Narodowej. Obie Panie wykazały się ogromnym profesjonalizmem, zaangażowaniem i wyśmienitą organizacją pracy przyczyniając się do znacznego przyśpieszenia modernizacji archiwum i biblioteki Instytutu.

Pomoc Senatowi RP przyczyniła się do unowocześnienia archiwum i biblioteki Instytutu poprzez pobyt stażystek i zakup odpowiedniego sprzętu. Zorganizowane imprezy promowały kulturę i historię Polski w środowisku polonijnym i amerykańskim. Wyprodukowanie Katalogu Zbiorów Instytutu, wystawy o Józefie Piłsudskim i towarzyszącej jej płyty CD/DVD na najbliższe lata będzie narzędziem promocji kultury polskiej i Instytutu w Stanach Zjednoczonych.

Prace modernizacyjne archiwum Instytutu

W 2005 r. dzięki współpracy podjętej w 2001 r. z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych i w ramach stypendiów przyznanych przez Fundację Kościuszkowską Instytut gościł kolejnych archiwistów z Polski, którzy kontynuowali prace nad uporządkowaniem i ewidencjonowaniem zasobu Instytutu.

W okresie od 12 października 2004 r. do 21 kwietnia 2005 r. w Instytucie przebywała dr Barbara Berska, kierownik Działu Kartograficznego Archiwum Państwowego w Krakowie. Dr Berska uporządkowała i sporządziła ewidencję do następujących zespołów:

- Komitet Narodowy Amerykanów Polskiego Pochodzenia – 286 jednostek archiwalnych (j. a.)
- Skarb Narodowy – 103 j. a.
- Sprawy Polskie – wycinki prasowe – 53 j. a.
- Wojny Polskie – 180 j. a.

oraz do spuścizn:

- ambasadora Michała Sokolnickiego – 111 j. a.
- Ryszarda Wragi – 10 j. a.
- Władysława Pobóg-Malinowskiego – 132 j. a.
- Józefa Piłsudskiego – 172 j. a.

Dr Barbara Berska uporządkowała także zbiór map obejmujący 2406 j. a.

Kolekcja map przez całe dziesięciolecie nie była odpowiednio rozpoznana i opisana. Dzięki wiedzy dr Berskiej, która przez dłuższy czas była kierownikiem oddziału Kartografii w Archiwum Państwowym w Krakowie, Instytut uzyskał profesjonalnie przygotowany inwentarz kolekcji map.

Dr Berska wsparła także bieżącą działalność Instytutu biorąc udział w przygotowaniu aplikacji o grant Senatu RP. Wzięła także czynny udział w przygotowaniu wystawy historycznej pt. „Józef Piłsudski. A life for Poland” poprzez współudział w selekcji materiałów i ich opracowaniu.

W czwartym kwartale 2005 r. (1 września – 21 grudnia), dzięki grantowi Senatu RP koordynowanemu przez Fundację SEMPER POLONIA, na stażach pracowniczych przebywały w Instytucie Agnieszka Alberska z Biblioteki Narodowej w Warszawie, która zajęła się opracowywaniem zbioru bibliotecznego i dr Barbara Berska z Archiwum Państwowego w Krakowie, która kontynuowała prace modernizacyjne archiwum.

Podczas stażu dr Barbara Berska uporządkowała następujące zespoły:

- Instytut Bliskiego i Środkowego Wschodu „Reduta” – 11 j. a.
- Instytut Badania Zagadnień Krajowych – 21 j. a.
- archiwum prof. Wacława Jędrzejewicza – 87 j. a.
- archiwum Generała Józefa Jaklicza – 140 j. a.
- spuścizna Anny i Andrzeja Bohomolec – 13 j. a.
- archiwum Włodzimierza Bączkowskiego – 208 j. a.

Dr Barbara Berska uzupełniła także archiwum Ryszarda Wragi, archiwum Janusza Jędrzejewicza, archiwum Cezarii Jędrzejewicz, kolekcję dotyczącą gen. Władysława Sikorskiego, kolekcję Ignacego Matuszewskiego oraz zespół Szkoła Nauk Politycznych w Londynie przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Inwentarze wszystkich wymienionych kolekcji dostępne są na stronie internetowej Instytutu www.pilsudski.org

Dr Berska wsparła działalność bieżącą Instytutu poprzez przygotowanie tekstu o kolekcji map do Katalogu Zbiorów Instytutu i pomoc podczas kiermaszu książki w Instytucie.

Od 18 października 2005 r. w Instytucie przebywała Anna Belka, pracownik Archiwum Państwowego m.st. Warszawy.

Do końca 2005 r. Anna Belka uporządkowała i zewidencjonowała ponad 1350 tytułów (ponad 10 metrów bieżących) prasy tzw. drugiego obiegu – tj. prasy wydawanej w Polsce poza oficjalnym systemem wydawniczym od II poł. lat 70-tych do 1990 roku.

Kolekcja około 100 najbardziej znaczących pism – nie licząc efemeryd lub ukazujących się przez krótki czas – jest kompletna w zakresie od 80% do 100%. Duże zróżnicowanie pism ze względu na profil i wydające je środowiska sprawia, że kolekcja ma charakter przekrojowy i reprezentatywny dla niezależnych publikacji periodycznych tego okresu. Obok niemal pełnych roczników serwisów niezależnych agencji informacyjnych, kolekcję tworzą takie pisma jak: *Tygodnik Mazowsze*, *Bratniak*, *Wiadomości Biejące*, *Z Dnia na Dzień*, *Solidarność Walcząca*, *Solidarność – Pismo NSZZ Solidarność MKZ NSZZ Solidarność z siedzibą w Gdańsku*, *Solidarność Dolnośląska*, *CDN Głos Wolnego Robotnika*, *Biuletyn Dolnośląski*, *Biuletyn Pism Związkowych i*

Zakładowych oraz pisma o charakterze publicystycznym i kulturalnym takie jak: *Opinie, Spotkania, Arka, Czas Kultury, Karta, Kultura Niezależna*.

Wstępne rozpoznanie kolekcji polskiej prasy niezależnej przechowywanych przez inne instytucje na terenie Stanów Zjednoczonych m.in.: Hoover Institution, Harvard University, Library of Congress, Columbia University pozwala przypuszczać, że kolekcja Instytutu Józefa Piłsudskiego jest jedną z największych w Stanach Zjednoczonych.

Opracowywany w pierwszym kwartale 2006 r. inwentarz wyżej wymienionego zespołu zamieszczony zostanie w bazie danych dostępnej na stronie archiwów państwowych (www.archiwa.gov.pl) oraz na stronie Instytutu (www.pilsudski.org). Na zapis bibliograficzny danego pisma składa się: tytuł, podtytuł, wydawca, miejsce wydania oraz rok wydania i numer. W celu ułatwienia użytkownikom dokonania selekcji baza jest uzupełniana o hasła geograficzne (tj. miejsce wydania pisma), osobowe (m.in. dziennikarze, redaktorzy) i rzeczowe (związane z tematyką, wydarzeniem lub zagadnieniem dominującym na łamach danego pisma).

W trakcie prac porządkowych wyodrębniony został także zespół o nazwie „Prasa polskiej opozycji demokratycznej za granicą” na który składa się 48 (ok. 2,4 mb) tytułów prasy wydawanej w latach 1976-1990 za granicą przez ugrupowania opozycji demokratycznej i organizacje polonijne związane z polską opozycją demokratyczną. Są to m.in. periodyki International Solidarity, the Committee in Support of Solidarity, „Kontakt” – miesięcznik redagowany przez członków i współpracowników NSZZ Solidarność w Paryżu oraz wydawany w Berlinie „Pogląd” – dwutygodnik Komitetu Obrony Solidarności. Uporządkowany został także zespół o nazwie „Komitet Helsiński w Polsce” zawierający m.in. raporty tegoż Komitetu dotyczące sytuacji polityczno-społecznej w Polsce w latach 1983-1987.

W 2006 r. prace nad uporządkowaniem i zewidencjonowaniem zasobu Instytutu obejmą zespół o nazwie „Opozycja demokratyczna w Polsce”, na który składają się materiały – odezwy, listy otwarte, dokumenty organizacyjne, analizy – wydawane przez ugrupowania opozycji demokratycznej: Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela, Komitet Obrony Robotników, Konfederację Polski Niepodległej, NSZZ „Solidarność” oraz organizacje polonijne w Stanach Zjednoczonych i Europie wspierające opozycję demokratyczną w Polsce (International Solidarity, the Committee in Support of Solidarity i inne). Zespół zawiera interesujące relacje i analizy z okresu stanu wojennego oraz materiały dokumentujące zakres pomocy Polonii dla opozycji demokratycznej w Polsce w latach 1980-1989.

Na stronie internetowej Instytutu znajdują się także szczegółowe opisy zbiorów muzealnych: medali, odznaczeń, znaczków pocztowych, pocztówek.

W dniu 31 grudnia 2005 roku zasób Instytutu tworzyło 134 zewidencjonowanych kolekcji (na które złożyło się 10 893 jednostek archiwalnych) – w sumie 156 metrów bieżących akt. Do opracowania pozostały kolekcje:

fotograficzna, prasy oraz kilka niedużych spuścizn.

Dzięki wprowadzonym usprawnieniom Instytut staje się nowoczesną instytucją naukowo-badawczą, oferującą łatwo dostępną informację o posiadanym zasobie, obsługującą badaczy zarówno z Polski, jak i Stanów Zjednoczonych.

Obok wymienionych prac modernizacyjnych, archiwum prowadzi stałą działalność polegającą na powiększaniu i zabezpieczaniu zbiorów oraz na udostępnianiu materiałów archiwalnych i przeprowadzaniu kwerend. Sprawy związane z kwerendami zlecanymi Instytutowi korespondencyjnie prowadzi Jadwiga Pietraszewska.

Strona internetowa, biuletyn e-mail

– dr Marek Zieliński

Strona internetowa Instytutu staje się jednym z najważniejszych sposobów komunikacji pomiędzy Instytutem a historykami i osobami zainteresowanymi historią. W chwili obecnej ponad 95% zasobów archiwalnych jest opisane i udostępnione na stronie internetowej, co ogromnie ułatwia znalezienie interesujących materiałów. Dalsze zbiory (prasa podziemna) są w opracowaniu.

W sierpniu strona Instytutu została wzbogacona o podstronę Skarby: www.pilsudski.org/Polish/Zbiory/Skarby.htm, gdzie przedstawiane są najważniejsze dokumenty i fotografie ze zbiorów Instytutu. Instytut planuje dalsze rozwijanie tej działalności poprzez publikowanie wybranych archiwów w całości (włącznie ze skanami źródeł).

Nastąpił wyraźny wzrost użycia witryny Instytutu. W ciągu ubiegłego roku ilość trafień wzrosła ponad dwukrotnie, podobnie wzrosła też ilość przeszukiwań elektronicznych (10,000 wizyt miesięcznie). Nie tylko większa ilość osób korzysta ze strony Instytutu, ale także użytkownicy korzystają z niej w większym stopniu. Wykres trafień według kraju wskazuje na dominującą rolę (około 75%) zapytań z Polski. Zainteresowanie tłumaczy się też na większą ilość kwerend i zapytań kierowanych do personelu Instytutu.

Instytut rozpoczął inicjatywę rozsyłania biuletynów e-mail dotyczących działalności Instytutu. Obecnie Biuletyn otrzymuje ponad 2000 odbiorców, członków Instytutu i osoby zainteresowane. Biuletyn jest wysyłany raz na kwartał i cieszy się dużym powodzeniem o czym świadczą słowa uznania odbiorców.

Kalendarium wydarzeń

1 stycznia – 31 grudnia, 2005

- 7 stycznia 2005** – uroczyste wręczenie medalu „Merentibus” Halinie Janiszewskiej, zasłużonej działaczce Instytutu
- 8 stycznia 2005** – uroczyste przekazanie medalu „Merentibus” Tadeuszowi Pawłowiczowi, byłemu prezesowi Instytutu
- 15 stycznia 2005** – pokaz Kina „Ziuk”, „Dzienniki Telewizyjne” Jacka Fedorowicza
- 27 stycznia, 2005** – akcja Instytutu w sprawie artykułu w „New York Times” szkalującego Polskę w okresie rocznicy wyzwolenia obozu zagłady w Oświęcimiu
- 5 marca, 2005** – Pokaz Kina „Ziuk”, polska komedia archiwalna „Skarb”
- 11 marca, 2005** – spotkanie z dr Sławomirem Cenckiewiczem pt. „Tadeusz Katelbach – działacz Instytutu Piłsudskiego w NY” oparte na książce jego autorstwa pt. „Tadeusz Katelbach (1897-1977). Biografia polityczna.”
- 29 kwietnia, 2005** – udział w konferencji naukowej z okazji 50 lecia Amerykańskiej Częstochowy, referat pt. „Motywy Maryjne w zbiorach Instytutu Piłsudskiego w Ameryce”, wygłosiła dr Iwona D. Korga
- 15 maja, 2005** – obchody 70 rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego we współpracy ze Stowarzyszeniem Weteranów Armii Polskiej w Ameryce i Stowarzyszeniem Polskich Kombatantów w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku połączona z otwarciem wystawy pt. „Józef Piłsudski. A Life for Poland”. Wystawa finansowana z grantu Senatu RP koordynowanego przez Fundację SEMPER POLONIA
- 17 sierpnia, 2005** – wizyta w Instytucie Jana Rokity z małżonką
- 8 września, 2005** – Instytut odwiedzili przedstawiciele Senatu RP – Wicemarszałek Ryszard Jarzębowski, Minister Adam Witalec – Szef Kancelarii Senatu RP, Anna Szklennik, Dyrektor Biura Prezydzialnego
- 15-18 września, 2005** – XXVII Sesja Stałej Konferencji Muzeów, Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie odbyła się w gmachu Biblioteki Polskiej w Paryżu. Instytut reprezentowała dr Iwona Korga i wygłosiła referat pt.: „Kolekcja Powstania Śląskie jako przykład współpracy Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce i Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych”
- 23 września, 2005** – lekcja historii w siedzibie Instytutu dla uczniów Sobotniej Szkoły Doksztalczącej z Port Chester, NY

1-13 października – prezentacja wystawy „Armia Polska w Rosji Sowieckiej pod wodzą gen. Władysława Andersa” w Bibliotece Publicznej w Mahopac, NY

14 października, 2005 – prezentacja książki prof. Anny Jaroszyńskiej-Kirchmann pt. „The Exile Mission: The Polish Political Diaspora and Polish Americans, 1939-1956”, Ohio University Press, 2004

Prof. Anna Jaroszyńska-Kirchmann podczas prezentacji książki: *The Exile Mission: The Polish political Diaspora, and Polish Americans 1939-1956*, Ohio University Press, 2004.

22 października, 2005 – pokaz Kina “Ziuk” – “ Karol – człowiek, który został papieżem ”

6 listopada, 2005 – obchody Święta Niepodległości Polski przygotowane wspólnie z Klubem Kolekcjonera. Wykład Piotra Gajdy pt. „Krzyż Walecznych – symbol męstwa i odwagi”

6 listopada, 2005 – kiermasz książki w siedzibie Instytutu, sprzedaż dubletów z biblioteki Instytutu

10 listopada, 2005 – obchody Święta Niepodległości Polski – wystawa Instytutu: „Józef Piłsudski. A life for Poland” uświetniła Polish Heritage Day zorganizowany przez Pulaski Association z New York City Police Department

17 listopada, 2005 – konferencja naukowa zorganizowana przez Instytut Piłsudskiego i Program Studiów Polskich na Columbia University, finansowana z grantu Senatu RP koordynowanym przez Fundację SEMPER POLONIA

10 grudnia, 2005 – tradycyjna Gwiazdka – spotkanie świąteczne w Instytucie

Prezentujemy wybrane Imprezy Instytutu:

70-lecie śmierci Józefa Piłsudskiego – impreza w Konsulacie Generalnym RP – 15 maja 2005

15 maja w Konsulacie RP w Nowym Jorku i 25 maja w CCSU w New Britain, CT odbyły się uroczystości związane z okrągłą rocznicą śmierci Marszałka Piłsudskiego.

W uroczystości udział wzięła Konsul Generalna RP Agnieszka Magdziak-Miszewska, członkowie Instytutu Józefa Piłsudskiego oraz liczni goście.

Prof. Piotr Wandycz wygłosił referat zatytułowany „O Józefie Piłsudskim”, w którym przypomniał sylwetkę Marszałka i jego wkład w odzyskanie niepodległości przez Polskę.

Zaprezentowano wystawę zdjęć i dokumentów poświęconą pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego ze zbiorów Instytutu.

Obchody rocznicy Święta Niepodległości

W tym roku dla uczczenia Święta Niepodległości Instytut wraz z działającym na jego terenie Polonijnym Klubem Kolekcjonerów, zorganizował wspólną imprezę połączoną z kiermaszem książek.

Podstawową część spotkania stanowił referat wygłoszony przez kolekcjonera i specjalistę od odznaczeń, Piotra Gajdę. Przy pełnej sali słuchacze mieli przyjemność wysłuchać ciekawej prelekcji pt. „Krzyż Walecznych – symbol

Portret Marszałka ze zbiorów Instytutu. Wystawa jest do obejrzenia na witrynie Instytutu www.pilsudski.org

męstwa i odwagi”, popartej slajdami i oryginalnymi eksponatami. Prelegent ciekawie opowiadał o historii powstania odznaczenia, jego odmianach i warunkach nadania za czyny i męstwo wykazane w boju, zawsze w walce o niepodległość i wolną Polskę.

Piotr Gajda i jego ojciec Zbigniew z Connecticut, wybitni kolekcjonerzy i specjaliści z dziedziny falerystyki, nie po raz pierwszy prezentowali w Instytucie swoje zbiory polskich orderów i odznaczeń. Warto przypomnieć wystawę odznaczeń z okresu obrony Lwowa, pokazaną w 2002 r., czy orderzy Virtuti Militari i Orła Białego, pokazywane przy okazji prelekcji na ten temat, organizowanej w Instytucie z okazji Święta Niepodległości w 2002 r.

Po prelekcji uczestnicy spotkania mieli możliwość zakupienia na kiermaszu po symbolicznej cenie różnych ciekawych książek, oferowanych przez Instytut ze swoich dubletów.

Konferencja na Columbia University

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce i Program Studiów Polskich na Columbia University zorganizowały jednodniową konferencję naukową pt. *Polska Polityka Zagraniczna: Przeszłość, Teraźniejszość i Przyszłość*, która odbyła się 17 listopada, 2005 na Columbia University. Dwunastu historyków i polityków zaprezentowało swoje odczyty podczas trzech sesji i tzw. Okrągłego Stołu. Wśród uczestników byli historycy z Polski: prof. Andrzej Nowak z

Prof. Zbigniew Brzezinski przemawia podczas Konferencji zorganizowanej przez Instytut Piłsudskiego i Program Studiów Polskich na Columbia University

Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz prof. Marek Kornat z Polskiej Akademii Nauk, prof. Piotr Wandycz i prof. John Micgiel (członkowie Rady Instytutu Piłsudskiego) oraz prof. Anna Cienciała, prof. Mieczysław Biskupski i prof. Andrzej Harasimowicz oraz prof. Timothy Snyder z Yale University i prof. Frank Sysyn z University of Alberta. Prof. P. Wandycz zaplanował i zorganizował sesję z wydatną pomocą prof. J. Micgiela.

Główne przemówienie wygłosił prof. Zbigniew Brzeziński koncentrując się na roli i pozycji Polski w społeczności międzynarodowej i przedstawił propozycje dla polskiej polityki zagranicznej.

Pełny zapis video z konferencji można zobaczyć na stronie Internetowej Columbia University: <http://sipa.columbia.edu/REGIONAL/ECE/polishconf.htm>

Konferencja została dofinansowana przez grant Senatu RP koordynowany przez Fundację SEMPER POLONIA w Warszawie.

Kino „Ziuk”

– Ewa Babiarz

Działający przy Instytucie Klub Filmowy „Kino Ziuk” zorganizował w 2005 roku trzy spotkania: w styczniu, marcu i październiku. Na pierwszym pokazano zestaw programów satyrycznych „Dziennik Telewizyjny” Jacka Fedorowicza. Na drugim, polską komedię z lat pięćdziesiątych pt.: „Skarb”.

Trzecia projekcja zbiegła się z rocznicą wyboru zmarłego niedawno papieża Jana Pawła II na Stolicę Piotrową. W związku z tym wyświetlono film powstały w kooperacji polsko-włoskiej pod tytułem: „Karol – człowiek, który został papieżem”. Film wywołał ogromne zainteresowanie mimo, iż tydzień wcześniej wyemitowała go jedna ze stacji telewizyjnych. W Instytucie pokazaliśmy go w polskiej wersji językowej i to przyciągnęło bardzo dużo widzów. Film wywołał wiele wzruszeń, a dyskusja po projekcji trwała bardzo długo.

Publikacje o Instytucie i udział w konferencjach naukowych

29 kwietnia, 2005 Doylestown, PA – udział w konferencji naukowej z okazji 50-lecia Amerykańskiej Częstochowy, referat pt. „Motywy Maryjne w zbiorach Instytutu Piłsudskiego w Ameryce”, wygłosiła **dr Iwona D. Korga**

15-18 września, 2005, Paryż – udział w XXVII Stałej Konferencji Muzeów, Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie, referat pt. „Kolekcja Powstania Śląskie jako przykład współpracy Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce z Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych”

Przemysław Gulda, *Prezent od Pułkownikowej*, „Przegląd Polski”, 16 września, 2005

Under the PNA Roof. The Piłsudski Institute. The most important Polish institution outside of Poland, „Głos”, November 2005

Instytut objął patronat nad międzynarodową konferencją naukową pt. *Kazimierz Sosnkowski żołnierz, humanista, mąż stanu w 120. rocznicę urodzin* zorganizowaną na Uniwersytecie Wrocławskim 17-18 listopada 2005 roku. Podczas konferencji **Krzysztof Langowski** zaprezentował referat pt. *General Kazimierz Sosnkowski a Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku*.

Kwerendy naukowe

– Jadwiga Pietraszewska

W 2005 roku Instytut Józefa Piłsudskiego wykonał 25 kwerend zleconych korespondencyjnie. Przy ich realizacji wykorzystane zostały zbiory Archiwów: Ogólnego i Osobowego.

200 stronicową kwerendę wykonaliśmy dla dr Marka Siomy z IH UMCS. Materiały z archiwum Jana Weinsteina (# 103) dotyczące Przewrotu Majowego, będą wykorzystane w publikacji upamiętniającej 80-tą rocznicę tego wydarzenia. Również bardzo obszerną, kilkusetstronicową kwerendę wykonaliśmy dla dr Henryka Walczaka z Uniwersytetu Szczecińskiego. Do przygotowywanej przez dr. Walczaka pracy na temat stosunków polsko-rumuńskich w okresie międzywojennym przekazaliśmy materiały z zespołu # 2 (Adiutantura Generalna Naczelnego Wodza) dotyczące tego tematu.

Kilka zespołów Archiwum Ogólnego (m.in. archiwum Władysława Korsaka # 61, Walerego Sławka # 90, Michała Sokolnickiego # 91) zostało wykorzystanych przy realizacji kwerendy na temat MSW w latach 1918-1939.

Dwie kwerendy dotyczyły zespołów Litwy Środkowej (# 30) oraz Komisji Likwidacyjnej gen. Lucjana Żeligowskiego (# 4). Archiwum Leona Orłowskiego (# 78) zostało udostępnione do pracy na temat wspólnej granicy polsko-węgierskiej oraz kwestii ukraińskiej w latach 1938-1939.

Dla dr Piotra Kołakowskiego ze Słupska przygotowana została kwerenda z kilku zespołów (głównie Adiutantura Generalna Naczelnego Wodza # 2) na temat stosunków polsko-czechosłowackich w latach 1918-1939.

Zespół „Sybiracy” (# 29) został udostępniony członkom rodzin zainteresowanych dziejami bliskich przodków w okresie II wojny światowej.

Dla Anny Stożek wykonaliśmy kwerendę dotyczącą osoby Aleksandry Piłsudskiej. Przy jej realizacji wykorzystane zostały materiały z Archiwum Osobowego, archiwum Władysława Bortnowskiego (# 37), Wacława Jędrzejewicza (# 53), Władysława Pobóg-Malinowskiego (# 85) oraz gen. Kazimierza Sosnkowskiego (# 93).

Archiwum Apolinarego Kielczyńskiego (# 58) zostało wykorzystane do wykonania kwerendy dla Konsula Generalnego RP w Istanbule zainteresowanego polskim osadnictwem w Turcji w latach 40-tych i 50-tych XX wieku.

Natomiast dla pracownika Ambasady RP w Brukseli przekazaliśmy materiały dotyczące Bitwy Warszawskiej 1920 roku z zespołu „Wojny Polskie” (# 25).

Z archiwum Lesława Bodeńskiego (# 36) został udostępniony artykuł dotyczący powstania Radia Wolna Europa.

Materiały z Archiwum Osobowego wykorzystane zostały przy wykonywaniu kwerend dotyczących osób: księcia Janusza Radziwiłła, Wacława Sieroszewskiego, ojca Maksymiliana Kolbe oraz Przemysława Barthel de Weydenthala.

Na miejscu ze zbiorów Instytutu w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2005 roku korzystały następujące osoby:

Dr hab. Kornat Marek (Polska) – minister Józef Beck biografia polityczna

Prof. Cienciąła Anna (USA) – Polska w Drugiej Wojnie Światowej

Langowski Krzysztof (USA) – materiały dotyczące gen. Pełczyńskiego, W. Kostek – Biernackiego, T. Romera

Grzybowski Ireneusz (Polska) – Polonia Amerykańska lata 70-te XX wieku

Dr. Urbaniak George (Kanada) – Historia Polski 1938-1947

Kubicki Max (USA) – przewrót majowy 1926

Crocket Jameson (USA) – wojna przewencyjna w 1933 r.

Dr hab. Cisek Janusz (Polska) – Józef Piłsudski

Piasecka Anna (Polska) – materiały dotyczące ministra J. Becka i ambasadora J. Lipskiego

Duraklec Jacek (Polska) – polityka zagraniczna II RP

Fiedorowicz Małgorzata (USA) – polska służba konsularna w II RP

Cytowski Tytus (USA) – poszukiwania genealogiczne

Dr Izdebski Jerzy (Polska) – wojsko polskie 1914-1939

Dr Anna Lipa (Polska) – działalność Gustawa Gwoździeckiego

Dr Sławomir Cenckiewicz (Polska) – polityka niemiecko-sowiecka

Bobkowski Artur (Polska) – Polonia w Brazylii

Wolańska Joanna (Polska) – materiały dotyczące Jana Henryka Rosena

Wykorzystanie zbiorów

W okresie sprawozdawczym zbiory Instytutu posłużyły do przeprowadzenia interesujących projektów:

Współpraca z William Morris Gallery – Muzeum poświęcone socjaliście Williamowi Morris (1834-1896) przesłanie skanów zdjęć i dokumentów mających posłużyć do odnalezienia adresów zamieszkania Józefa Piłsudskiego w Londynie w okresie od 10 marca do 20 sierpnia 1896 r.

Wykorzystanie zdjęć z archiwum fotograficznego do polskiego wydania książki Richarda Watt pt. „Bitter Glory”

Biblioteka

Staż zawodowy Agnieszki Alberskiej w bibliotece Instytutu ufundowany przez Senat RP koordynowany przez Fundację SEMPER POLONIA odbył się w dniach 1 września – 21 grudnia 2005. Agnieszka Alberska zajęła się rozpoznaniem biblioteki Instytutu liczącej około 23 tysięcy książek, stworzyła plan pracy modernizacji biblioteki i ustaliła profil zbiorów. Następnie stworzyła stanowisko pracy dla bibliotekarza, Instytut zakupił nowy komputer typu laptop do użytku bibliotekarza. Po tych wstępnych pracach Agnieszka Alberska przystąpiła do zapoznania się i naniesienia poprawek do posiadanej przez Instytut elektronicznej książkowej bazy danych. Łącznie dokonała korekty 736 rekordów i wpisała 1017 nowych rekordów do bazy. W trakcie tych czynności wydzielała dublety biblioteczne – łącznie 1500 książek, które stały się podstawą kiermaszu książki zorganizowanego przez Instytutu w listopadzie 2005 r. Agnieszka Alberska brała czynny udział w przygotowaniu i obsłudze kiermaszu, który przyniósł w sumie ponad \$1000.

Opis biblioteki Instytutu przygotowany przez Agnieszkę Alberską

Biblioteka Instytutu Józefa Piłsudskiego to zbiór liczący prawie 23 tysiące jednostek. Księgozbiór ten jest uzupełnieniem bogatego archiwum jak również warsztatem naukowym dla korzystających z niego użytkowników.

W pierwszych latach istnienia Instytutu zbiory biblioteczne pochodziły głównie z agend informacyjnych Rządu Polskiego na Wychodźstwie, działających w Stanach Zjednoczonych. Były to więc publikacje Polskiego Centrum Informacyjnego oraz Ministerstwa Informacji i Dokumentacji w Londynie. Wiele pozycji książkowych pochodziło z polskiego wydawnictwa „Rój”, „Promyk”, później pozyskiwano też książki z paryskiego Instytutu Literackiego, „Gryfa” i Polskiej Fundacji Kulturalnej. Indywidualne darowizny od polityków, wojskowych i działaczy społecznych były i wciąż są najczęstszym sposobem rozbudowy księgozbioru. W ten sposób Instytut wszedł w posiadanie księgozbiorów Ignacego Matuszewskiego, Lucjusza Kupferwassera, Waława Jędrzejewicza, gen. Tadeusza Kasprzyckiego, gen. Kazimierza Sosnkowskiego, ambasadorów Józefa Lipskiego i Michała Sokolnickiego, senatorów Tadeusza Katelbacha i Edwarda Kleszczyńskiego, Władysława Poboga-Malinowskiego.

Dzięki temu że książki pozyskiwane są przede wszystkim drogą darów, biblioteka posiada unikalny druk wydany w Londynie w 1733 autorstwa Wawrzyńca Goślickiego: „The Accomplished Senator”. Jest to wydanie 4-tego tytułu, pierwsze zostało opublikowane w Wenecji w 1568 r.

Ze względu na skromne warunki lokalowe Instytutu, zbiory biblioteki podlegają dokładnej selekcji. Książnica w swoich zasobach posiada przede wszystkim literaturę z zakresu historii Polski od 1863 roku. Nie brakuje tu również pozycji opisujących historię krajów sąsiadujących z Polską, przede wszystkim Rosji, Litwy, Ukrainy i Niemiec. Znajduje się tu także bogate piśmiennictwo z zakresu emigracji polskiej.

We wnętrzach Instytutu mieści się galeria obrazów, gdzie możemy podziwiać dzieła tak wybitnych twórców jak Matejko, Kossak, Malczewski, Wyspiański, Brand czy Wyczółkowski. Dlatego też w bibliotece nie brakuje opracowań dotyczących sztuki oraz pięknie ilustrowanych albumów i biografii artystów polskich.

Ważną część księgozbioru stanowi bogata literatura, dotycząca samej osoby marszałka Józefa Piłsudskiego. Obok materiałów w języku polskim znajdziemy tu wiele książek wydanych poza granicami kraju, przedstawiających sylwetkę Marszałka. Warto chociażby wspomnieć o biografii napisanej przez Mustafę Aleksandrowicza w języku arabskim (wydana w 1936 w Kairze), w języku włoskim przez Leonarda Kocimskiego (wydana w 1936 w Rzymie) czy w języku czeskim przez T. Lubaczewskiego (wydana w 1930 w Pradze). W bibliotece znajduje się również rękopis dziennika adiutanta Marszałka, Aleksandra Hryniewiczza za okres 15 stycznia do 12 maja 1935 roku.

Dzięki dużej życzliwości darczyńców i przyjaciół Instytutu, biblioteka posiada wiele maszynopisów rozpraw i prac, napisanych w oparciu o archiwalia. Nie należy też zapominać o maszynopisach książek dotyczących spraw Polski, które zostały ofiarowane jeszcze przed opublikowaniem.

Oddzielny dział biblioteki stanowi prasa i czasopisma. Znajdują się tu przede wszystkim czasopisma emigracyjne, wydane poza granicami Polski. Do najważniejszych i jednocześnie unikalnych tytułów należy: komplet jerozolimskiej „Na Straży”, bejruckiej „Polaka w Libanie”. Wśród tytułów wydawanych w Stanach Zjednoczonych na szczególną uwagę zasługuje komplet „Biuletynu Organizacji KNAPP”, „Tygodnika Polskiego”, „The Polish Review”. Bogatą część działu czasopism zajmuje prasa niezależna wydawana w Polsce od drugiej połowy lat 70-tych do roku 1990 licząca około 1500 tytułów.

W okresie dwudziestolecia międzywojennego jak i w okresie II wojny światowej papier, na którym drukowano książki był bardzo złej jakości. Biblioteka w swoich zbiorach posiada mnóstwo publikacji z tych czasów, większość egzemplarzy jest w złym stanie i wymaga konserwacji. Optymalnym rozwiązaniem byłoby umieszczenie treści tych książek na innych nośnikach.

Od niedawna zbiory biblioteki są ponownie katalogowane w katalogu komputerowym i selekcyjonowane. Co prawda, katalog nadal dostępny jest w postaci kartkowej w układzie alfabetycznym i rzeczowym, ale już niedługo te informacje będą udostępniane przez Internet.

Dublety są przekazywane do innych książnic na terenie Nowego Jorku, jak również wzbogacają zbiory Biblioteki Narodowej w Warszawie, Biblioteki Jagiellońskiej czy Biblioteki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Są również

sprzedawane, na cieszących się z roku na rok coraz większą popularnością, kiermaszach książki.

Zbiory biblioteki opracowywane były przez szereg osób, między innymi: Wacława Jędrzejewicza, Adama Koca, Paulinę C. Ramsey, Walentynę Rudzką i Jana Weissa. Wolontariusze Instytutu z wielkim zaangażowaniem oddają się pracom nad księgozbiorem i służą swoją pomocą.

Filatelistyka, kartofilia, numizmatyka, medalierstwo i falerystyka

– Andrzej Ziobroń

Rok 2005 zapisał się korzystnie w powiększaniu zbiorów Instytutu. Opracowano kolejne kolekcje oraz założono nowe, opisując każdą jednostkę inwentarzową. Zbiory filatelistyczne znacznie się powiększyły i zostały uporządkowane. Zakupiono specjalistyczne albumy na znaczki amerykańskie (American Heirloom Collection of United States Stamps) wraz z uzupełnieniami. Duży wkład w uzupełnienie tej kolekcji wniosła Teresa Sulimirska, która przekazała partię znaczków z kolekcji Krystyny Fudakowskiej-Erdman oraz część swoich zbiorów, tak zwanych dubletów. Okres międzywojenny w znaczkach polskich został uzupełniony dzięki darowiźnie Jana Rybaka, Prezesa ZO PZF w Tomaszowie Mazowieckim.

Okres Polski Ludowej i PRL-u znacznie wzbogacił dar Zofii Koper (VA), która przekazała dwa albumy z kartami uzupełniającymi oraz znaczna ilość znaczków luzem w kopertach.

Znacznie zwiększyły się zbiory poloników, głównie kanadyjskich, przekazanych przez Leszka Smolika z Kanady. Karnety wydane z okazji 50-lecia Amerykańskiej Częstochowy z okolicznościowym stemplem własnego autorstwa przekazał Zbigniew Krawczyk (Long Island). Materiały do zbioru poloników (znaczki, karty, koperty) przekazał prof. Wienczysław Wagner z Florydy. Wydawnictwa, karty, koperty do zbiorów filatelistycznych przekazali dodatkowo również Jan Niebrzydowski (CT.), Piotr Niewczas (Szczecin), Józef Domagała (Lublin), Jerzy Gruszczyński (Warszawa), Jerzy Kirszak (Wrocław) i Jerzy Izdebski (Siedlce). Otrzymaliśmy także odbitki nagrodzonego zbioru filatelistycznego „Stacya Pocztowa Tomaszów” od Jana Rybaka.

W dziedzinie kartofilii został utworzony nowy zbiór „Legiony i ich twórca”, liczący ponad 700 jednostek inwentarzowych, dzięki wyłączeniu kart pocztowych z zespołu Legiony i z archiwum fotograficznego. Obecnie zbiory

kartofilskie liczą ponad 2200 jednostek. Wśród nich wyróżnić można kolekcje: *Miasta, wioski, krajobrazy polskie oraz Warszawa, Kresy Wschodnie, Karty pamiątkowo-patriotyczne, Artystyczne, Świąteczne oraz Legiony i ich twórca*. Do kolekcji *Miasta polskie* otrzymaliśmy wiele pocztówek od Ireny Wolickiej-Gross.

Zbiory numizmatyczne nieznacznie się powiększyły. Od Piotra Gajdy (Rochester) otrzymaliśmy monetę 10 zł z Sobieskim, a od Krzysztofa Langowskiego, prof. Jerzego Krzyżanowskiego i Andrzeja Ziobronia monety z okresu PRL i współczesne. Do zbioru banknotów trafiła ładna cegiełka wydana na budowę pomnika J. Piłsudskiego, ofiarowana przez Andrzeja Babinetza z Krosna.

Ten rok był owocny szczególnie dla zbiorów medalierskich. Od prof. Jerzego Zawodnego otrzymaliśmy medal wybity z okazji 80 rocznicy powstania Archiwum Akt Nowych, od prof. Jerzego Krzyżanowskiego 11 różnych medali, od Ojców Paulinów z Doylestown 2 plakietki z Matką Boską Częstochowską.

Zbiory falerystyczne wzbogaciły się o ciekawy zbiorek 23 znaczków z rajdów „Po kamienistej drodze” – z Warszawy do Pęcic, ofiarowane przez Pawła Rajskiego za pośrednictwem Wandy Wolińskiej.

Rozpoczęto uzupełnienie zbiorów sfragistycznych, tzn. pieczęci, stempli i tłoków pieczętnych. Wydzielono tłoki pieczętno z zespołu Uchodźcy Polscy w Niemczech, jednak ich opracowanie przesunięto na rok 2006.

Opracowano kompleksowy dokument „Wykaz zbiorów Instytutu”, w którym przedstawiono stan ilościowy wszystkich kolekcji mieszczących się w wyżej wymienionych działach kolekcjonerskich.

Polonijny Klub Kolekcjonerów

W roku 2005, jak i w poprzednich latach, korzystał z gościnności Instytutu Józefa Piłsudskiego Polonijny Klub Kolekcjonerów organizując swoje spotkania co dwa miesiące. Na spotkaniach wygłoszono następujące prelekcje: Marek Kaleniecki „Krzyż Virtuti Militari – przedmiot męstwa i dumy”, Morris Rosen „Poczta w gettach niemieckich w okupowanej Polsce”, Andrzej Ziobronia „Rarytasy filatelistyczne”, Wojciech Budzyński „Polskie pamiątki patriotyczne”. Wykład Piotra Gajdy „Krzyż Walecznych – symbol męstwa i odwagi” został wygłoszony na wspólnym spotkaniu organizowanym przez Klub i Instytut z okazji Dnia Niepodległości Polski.

Poprzez swoją działalność członkowie klubu przyczyniają się do zachowania wszelkich polskich pamiątek historycznych i patriotycznych oraz wzbogacają zbiory Instytutu.

Publikacje i dary ofiarowane Instytutowi

W roku 2005 Instytut otrzymał wiele cennych darów, książek, wydawnictw i dokumentów, które wzbogaciły istniejące kolekcje. Poniżej drukujemy listę ofiarodawców.

Andrzej Beck ofiarował książkę Zbigniewa Solaka *Między Polską a Litwą. Życie i działalność Michała Romera 1880-1920*.

Dr Tomasz Niewodniczański z Bitburga, Germany ofiarował między innymi kopię listu dotyczącego Bitwy Warszawskiej 1920 roku autorstwa kpt. De Gaulle'a.

Waldemar Piasecki z Nowego Jorku – książkę Jana Karskiego *Tajne Państwo*.

Marek Maldis z TV3, Warszawa – książkę Grzegorza Łubczyka *Polski Wallenberg. Rzecz o Henryku Sławiku* oraz DVD z filmem *Henryk Sławik – Polski Wallenberg*.

Prof. Zbigniew Brzeziński – książkę *Semper Fidelis – Obrona Lwowa w obrazach współczesnych*, wydaną przez Volumen, 1990.

Kazimierz Rasiej – ofiarował do biblioteki następujące książki: *Opowieść o 2 Korpusie Polskim* Grażyny Jonkajtys-Luby, *Weterani polscy w Ameryce do 1939 roku* Teofila Lachowicza oraz *Czyn zbrojny wychodźstwa polskiego w Ameryce* Jerzego Waltera.

Paweł Rajski z Polski – materiały historyczne dotyczące rajdu PTTK *Po Kamienistej Drodze* oraz odznaki z tego rajdu.

Z **Instytutu Historii PAN z Krakowa** nadszedł kolejny tom *Polskiego Słownika Biograficznego*.

Zofia Koper z Arlington, VA przekazała dużą kolekcję filatelistyczną, albumy, koperty-suplementy, *Polish Philatelic Society Bulletin*, a także wiele znaczków o różnej tematyce i kopert ze znaczkami.

Ksiądz dr Roman Nir z Orchard Lake Schools, MI przekazał kilkanaście cennych książek, w tym także książki swojego autorstwa.

Kancelaria Sejmu RP nadesłała kolejne numery *Przeglądu Sejmowego* oraz książkę *Socjaliści z Solidarności w latach 1989 – 1993*.

Prof. W. J. Wagner z Florydy przesłał egzemplarze książek swojego autorstwa.

J. Smoliński z Warszawy – płyty CD z prezentacjami poświęconymi naczelnym władzom wojskowym na uchodźstwie, polsko-amerykańskim stosunkom wojskowym oraz internowanym 2 DSP w Szwajcarii.

Krzysztof Rowiński z Londynu nadesłał XLVI Rocznik Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie 2002/2003.

Fundacja Rodziny J. Piłsudskiego przekazała książkę *Wspomnienia* autorstwa Aleksandry Piłsudskiej.

Archiwum PAN z Warszawy nadesłało kolejny biuletyn oraz pozycje: *Przewodnik po Zasobie Archiwum PAN* oraz *Maria Skłodowska-Curie – kobieta uczona*.

Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik” z Warszawy przesłała książkę Kazimierza Iranek-Osmeckiego *Powołanie i przeznaczenie – wspomnienia oficera Komendy Głównej AK*.

Centralne Archiwum Wojskowe z Warszawy nadesłało swój kolejny biuletyn.

Maria Skowronski z Nowego Jorku – trzy tomy *Polskiego Słownika Biograficznego* z 1938 r. oraz dwa tomy *Rocznika Krakowskiego* z 1929 i 1933 roku.

David Kahn z Nowego Jorku – książkę *Łamacze Kodów – Historia Kryptologii*.

Marek Wroński, MD z New Jersey – książkę swojego autorstwa *Zagadka śmierci profesora Mariana Grzybowskiego*.

Stefan Ignaczak z Kalifornii – książkę *Józef Piłsudski romantyczny i tragiczny* Władysława Barańskiego oraz biuletyn Komitetu im. Aleksandra Sulkiewicza dla Odbudowy Cmentarzy Legionowych.

Dom Wydawniczy Bellona – kolejne numery kwartalnika *Przegląd Wojskowy*.

Stefan Kowalik z Chicago – unikatowa książkę *Pamiętnik Dziesięciolecia Polski Niepodległej*.

Fundacja Rzymska im. Margrabiny J.S. Umiastowskiej przesłała swoją najnowszą publikację *Świadectwa*.

Zbigniew Kumos z Warszawy nadesłał książki Tadeusza Żaczka *Antoni Pajdek (1894-1988). Uczestnik walk o niepodległą Polskę*.

Anna Łabudzińska-Radwan przekazała kilka cennych książek.

Jacek Bednarski – książkę Mieczysława Bednarskiego *W szponach Gestapo*.

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego – 19 egzemplarzy wydawnictwa *Dzienniki czynności Prezydenta RP Władysława Raczkiewicza 1939-1947*.

Dr J. Stephen Anderson, Winslow, ME ofiarował fotografie z 1940 roku.

Michael Milford-Mozdyniewicz z Forest Hills – książkę o swoim ojcu.

Naczelna Izba Lekarska z Warszawy – *Pamiętniki lekarzy*.

Maxinne Rhea Leighton z Nowego Jorku – bogato ilustrowana własną książkę *An Ellis Island Christmas*.

Andrzej Kuźma z Krakowa – książkę własnego autorstwa *Jak to było w czasie wojny*.

Ryszard Wojtkowski z Warszawy ofiarował wiele materiałów, w tym także książki i grafiki poświęcone Warszawie oraz o tematyce emigracyjnej.

Jerzy Prus z Passaic, NJ – przekazał kilkadziesiąt książek do biblioteki Instytutu, dublety na kiermasz książki oraz periodyki i prasę codzienną.

Jerzy Kowalczyk z Nadarżyna – książkę własnego autorstwa.

Otrzymaliśmy także wiele periodyków i czasopism od naszych stałych współpracowników i korespondentów.

Wszystkim ofiarodawcom serdecznie dziękujemy!

Pro Memoria

Stefania Wojtulanis Karpińska

(1912-2005)

Zmarła 11 lutego w Los Angeles. Długoletni członek Instytutu Piłsudskiego. Wybitny pilot samolotowy, akrobacyjny, szybowniczka. Pilot Eskadry Sztabowej Naczelnego Dowódcy Lotnictwa. Służyła w szeregach polskiego lotnictwa wojskowego podczas kampanii francuskiej i w Wielkiej Brytanii w Pomocniczej Służbie Transportowej RAF. Kawaler Orderu Orła Białego. Po wojnie z mężem gen. Stanisławem Karpińskim wyemigrowała do USA i osiadła w Los Angeles.

Prof. Stanisław Gross

Zmarł 16 lutego w Tarrytown, NY. Długoletni, zasłużony członek Instytutu Piłsudskiego. Absolwent Politechniki Łódzkiej i Uniwersytetu w Londynie, pracownik naukowy New York Medical College w Valhalla. Oddany sprawom polskim.

Prof. M. Kamil Dziewanowski

(1913-2005)

Długoletni i zasłużony członek Instytutu, laureat Medalu Wacława Jędrzejewicza. Skończył prawo na Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego w 1937 r. Po udziale w Drugiej Wojnie Światowej w której był ranny i odznaczony dwukrotnie Krzyżem Walecznych, studiował historię na Harvardzie i otrzymał dyplom doktorski. Wykładał na Boston University oraz na Uniwersytecie Stanu Wisconsin. Ogłosił 13 książek, między innymi sześć wydań historii Rosji współczesnej.

Jan Nowak-Jeziorański

(1913-2005)

Urodził się 15 maja 1913 r. w Warszawie. Długoletni, zasłużony członek, hojny donator. Ukończył studia ekonomiczne na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Brał udział w kampanii wrześniowej, był członkiem Związku Walki Zbrojnej i żołnierzem Armii Krajowej. Odbył pięć wypraw na trasie Warszawa-Londyn, jako kurier komendanta głównego AK, walczył w Powstaniu Warszawskim. Przez długie lata (do 1976 r.) był dyrektorem sekcji polskiej Radia Wolna Europa. Potem osiadł w USA, gdzie był wytrwałym orędownikiem spraw polskich. Prowadził lobbing na rzecz wejścia Polski do NATO, był wieloletnim dyrektorem Kongresu Polonii Amerykańskiej. Od lipca 2002 zamieszkał w Polsce.

Edward Moskal

(1924-2005)

Długoletni Patron Instytutu Piłsudskiego. Znany przywódca Polonii Amerykańskiej, długoletni prezes Polskiego Związku Narodowego i Kongresu Polonii Amerykańskiej. Lata działalności publicznej poświęcił służbie Polonii Amerykańskiej oraz pracy na rzecz rozwoju stosunków polsko-amerykańskich.

Kazimierz Kardasiński

(1945-2005)

Długoletni członek Instytutu i Rady (1996-2000). Zasłużony kurator zbiorów artystycznych przechowywanych w Instytucie, autor aranżacji galerii malarstwa w Instytucie oraz medalu Wacława Jędrzejwicz i Ignacego Paderewskiego – nagród Instytutu. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, wykładowca katedry rysunku odręcznego Instytutu Architektury Politechniki Szczecińskiej. Równolegle uprawiał twórczość artystyczną, grafikę artystyczną i edytorską. Od 1986 roku przebywał w USA.

Irena Drycz-Freeman

Zmarła 16 lipca, 2005, długoletni zasłużony członek Instytutu.

Bulletin 2005 – ENGLISH SUMMARY

The year 2005 was an extraordinary one for the Institute. A major bequest was received and has been set up as an Endowment Fund, whose income will provide funds for about half of the Institute's basic expenses (rent, utilities, insurance and salary of our one employee). We hope that this generous bequest will encourage other friends of the Institute to add to the Endowment Fund and thus enrich our educational and cultural programs.

The late Anna Bohomolec Farman is the benefactor who has made this possible. Also in 2005 the Institute received the first grant from the Senate of the Polish Republic to aid Polish educational and cultural activities throughout the U.S.A. The grant funded the history prizes which the Institute awards to Polish supplementary schools. The grant also provides teaching aids and instruction materials for visiting school groups. The Institute actively promotes the study of Polish history and language through its resources and programs. Funds have also been received for creating a traveling exhibit on Polish history: "Jozef Pilsudski: A Life for Poland."

A conference of ten historians, including three visitors from Poland, took place on November 17 at Columbia University. The subject was Polish Foreign Policy in the three Republics. The Institute and the Program of Polish Studies at Columbia University were joint organizers of the meeting, which can be viewed in full on our website www.pilsudski.org. Professor Zbigniew Brzezinski gave the keynote address on Polish foreign policy in the future.

The Polish Senate and the SEMPER POLONIA Foundation, which coordinates Senate grants, financed the well-attended and highly publicized meeting.

Also included in the Senate grant was a subsidy for a full-color, 48-page bilingual catalog of the Institute's collections, including its archives, history museum and gallery of Polish paintings, as well as articles on the Institute's history.

In May 2005 the Pilsudski Institute organized two commemorations of the 70th anniversary of its patron's death. One took place in New York City on May 15 at the Polish Consulate General, and the other at the Central Connecticut State University in New Britain a week later. Professor Piotr Wandycz gave the principal address on both occasions.

Other events of 2005

January 7 – Presentation to Halina Janiszewska of the Merentibus Medal for meritorious service to the Institute.

January 8 – Presentation of the Merentibus Medal to Tadeusz Pawlowicz, former president of the Institute.

January 15 – a film showing by the Cinema "Ziuk"

January 27 – The Institute protests an offensive New York Times article on Auschwitz.

March 5 – A film showing by the Cinema “Ziuk.”

March 11 – A meeting with dr Slawomir Cenckiewicz on “Tadeusz Katelbach: An Activist at the Pilsudski Institute” based on his book *Tadeusz Katelbach (1897-1977): A Political Biography*.

April 29 – Executive Director dr Iwona Korga took part in a conference commemorating the 50th anniversary of the founding of American Czesochowa and gave a lecture on “Marian elements in the Pilsudski archives.”

May 15 – Meeting at the Polish Consulate General to observe the 70th anniversary of Marshal Jozef Pilsudski’s death and the opening of the exhibit, “Jozef Pilsudski: A Life for Poland,” which was partly financed by the Polish Senate through the SEMPER POLONIA Foundation.

August 17 – Mr. and Mrs. Jan Rokita visit the Institute.

September 8 – A visit by representatives of the Polish Senate: deputy marshal Ryszard Jarzembowski; Minister Adam Witalec, Head of the Senate’s Chancellery; and Anna Szklennik, manager of the Senate office.

September 15-18 – Executive Director dr Iwona Korga took part in a conference in Paris, “The 27th Annual Standing Conference of Polish Museums, Archives and Libraries in the West” and gave a lecture on the Silesian Uprising collection as an example of cooperation between the Pilsudski Institute and the head Office of State Archives in Warsaw.

September 23 – History lesson at the Institute for students of the Saturday Supplementary School of Port Chester, New York.

October 1-13 – A showing of the exhibit “General Anders’ Army in the Soviet Union” at the Public Library in Mahopac, NY

October 14 – Professor Anna Jaroszynska-Kirchmann presented her book, *The Exile Mission: The Polish Political Diaspora and Polish Americans, 1939-1956* (Ohio University Press, 2004).

October 22 – A showing by the Cinema “Ziuk”: *Karol – the man who became Pope*.

November 6 – Observance of Poland’s Independence Day with participation of Collectors’ Club. Lecture by Piotr Gajda on the Independence Cross. Book Fair at the Institute to sell duplicates of the Institute’s library.

November 10 – Celebration of Polish Heritage Day and Poland’s Independence Day at NY Police Headquarters in New York, organized by the Pulaski Association of New York City Police; included a showing of the exhibit “Jozef Pilsudski: A Life for Poland.”

November 17 – A conference organized by The Pilsudski Institute and the Polish Studies Program at Columbia University, financed by the Polish Senate grant coordinated by the SEMPER POLONIA Foundation.

December 10 – Traditional “Gwiazdka” reception at the Institute for members and friends.

Donacje pieniężne

od 1 stycznia do 30 grudnia 2005

Donations 2005:

\$100-\$500

prof. John Micgiel, dr Stanisław Milewski, Ms. Zofia Koper, Mr. Lawrence Dubuske, Mr. John D. Dingell III, Polish Army Veterans Association of America no 2, Inc., Estate of Witold R. Korsak, Hippocrene Books, Inc., Polish Veterans of World War II – SPK, Inc.

\$500-\$5000

Pfizer Foundation Volunteer – \$1,000.00
 Anna M. Cienciala – \$1,000.00
 The Jan M. & Eugenia Krol Charitable Foundation – \$2,000.00
 Adamba Imports International, Inc. – \$3,000.00

Powyżej \$5000

Zofia Wirszyłło Trust
 Anna B. Farman Estate

Expenses

Occupancy incl Repairs	\$43,970
Insurance	\$6,126
Salary and taxes	\$35,286
Conferences & meetings	\$18,079
Grants	\$8,660
Printing and publications	\$14,363
Professional fees	\$10,643
Postage and Shipping	\$2,908
Telephone	\$3,365
Office expenses	\$10,808
Depreciation	\$1,980
Advertising	\$891
Auction expense	\$175
Total	\$157, 254

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

PATRONI INSTYTUTU

Prof. Zbigniew Brzeziński	Sen. Barbara A. Mikulska
Mr. E. J. Derwiński	Mr. Henryk J. Nowak
Mr. J.D. Dingell	Mr. R. C. Pucinski
Mr. Edward E. Dykła	Mr. D. D. Rostenkowski
Mrs. Barbara Piasecka Johnson	Mrs. Helen V. Wójcik

HONOROWI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Mrs. Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska	Mec. Jan Olszewski
Mrs. Halina Janiszewska	Prof. Zbigniew Wójcik
Mr. Władysław Jędrych	

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Mr. Chester Baldowski, CT	Mr. Henryk Kudliński, AR
Mr. Andrzej Beck, CT	Mrs. Janina Kulikowska, NJ
Mr. Jan T. Bisiński, CA	Mrs. Wanda Kulpińska-Dezwol, PA
Dr. Christopher Boreyko, CT	Mrs. Irena S. Kupferwasser, MI
The Honorable Hank Brown, DC	Mr. Bolesław Łaszewski, NY
Mr. Joseph Burzański,	Mrs. Caroline E. F. Matecki, NY
Mr. Andrzej Cisek, Poland	Dr. Stanisław Milewski, CT
Mrs. Danuta Cisek, Poland	Mrs. Halina Pawłowicz, FL
Mr. John Conrad, FL	Mr. Tadeusz A. Pawłowicz, FL
Mr. Mieczysław M. Dutkowski, CA	Prof. Michał A. Peszke, RI
Mr. Romuald Dymski, NY	Mr. Michał Polewko, CA
Mr. Andrew Forest, FL	Mrs. Irene Prime, NY
Mr. Aleksander Frejszmidt, Canada	Mrs. Maria Rasiej, NJ
Mr. Jacek Gałązka, CT	Dr. Izabela Roman, NJ
Mr. Adam M. Golas, CT	Mr. Andrzej T. Romer, Belgium
Mr. Stanisław W. Grebski, NY	Mrs. Janina Skarbowicz, CA
Mr. Franciszek Herzog, CT	Mr. John F. Skibiski, MA
Mr. Tomasz Jędrzejewicz, CA	Mr. Leon Sliwiński, Spain
Mr. Roman M. Kabara	Mr. Henryk Sokolowski, Canada
Mr. Alojzy Kondracki, FL	Mr. Zygmunt Staszewski, NY
Mrs. Elizabeth Kondracki, FL	Mr. Edmund Sułkowski, Poland

Mr. Andrzej Szczotka, MI
Mr. & Mrs. Richard Tolścik

Dr. Leszek J. Wolfram, CA

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Dr. Eduvigia Ancaya, FL
Ewa i Stanisław Babiarez, NY
Mrs. Dorothy Bajak, NY
Prof. Anthony J. Bajdek, MA
Mrs. Ada Bajor, MA
Mr. Eugene Bąk, OH
Mrs. Zarema Bau, NY
Mrs. Barbara Beck-Bliven, CA
Mr. Romuald Bulas, NJ
Lawrence M. Du Buske, M.D., MA
Helena Z. i Stanisław Chądzyński,
Poland
Ms. Stanisława Chowaniec, NY
Mr. & Mrs. Antoni Chrościelewski, NY
Prof. Anna Cienciąła, KS
Dr. Zbigniew Darzynkiewicz, NY
Dr. Elżbieta Darzynkiewicz, NY
Mr. John D. Dingell III, MI
Mr. Karol Dokurno, NY
Mr. L. B. Domanski, ID
Mr. Zbigniew Dybczak, AL
Dr. Zdzisław Fiutowski, MI
Mrs. Danuta Futyna, PA
Ms. Christine M. Golaszewski, FL
Mr. Jan Góral, Poland
Dr. & Mrs. Ronald J. Hagadus, NY
Mr. Bronisław Idasiak, NJ
Mr. Tomasz Jaworski, MD
Mr. Jack S. Jordanowski, NJ
Dr. Maria Kapuścińska, Poland
Mr. Walter Kenworthy, NY
Mr. Joseph E. Kleszczynski, CT
Dr. Julian E. Kulski, VA
Mr. Piotr Kumelowski, NY
Dr. Jan Kurdwanowski, NY
Prof. Juliusz Łukasiewicz, Ont. Canada
Rev. Msgr. Joseph Marjanczyk, NJ
Mr. & Mrs. Krzysztof Matyjaszewski, PA
Prof. John Micgiel, NY
Mr. Ryszard Mossin, PA
Ms. Christine Nagorski, NY
Dr. & Mrs. Karol Pilarczyk, NY
Ms. Krystyna Piórkowska
Mr. Mirek Rosol, NJ
Mr. & Mrs. Ryszard Rudczyński, FL
Mr. & Mrs. Stanisław Rys, NY
Ms. Barbara W. Rzadca, MI
Dr. & Mrs. Simon Schochet, NY
Mr. Frank J. Serfas, Canada
Mr. Felix Smigiel, IN
Mr. & Mrs. Zdzisław Julian Starostecki
Mr. & Mrs. Witold Sulimirski, NY
Dr. Alina S. Szczesniak, NY
Mr. Jerzy Świątkowski, NY
Mr. Jan Tomczycki, CT
Mr. & Mrs. Edward Walsh, CT
Mr. John Wiernicki, MD
Mr. & Mrs. Jan J. Więckowski, PA
Prof. Józef Wiczerzak, NJ
Dr. & Mrs. Stefan P. Wilk, CA
Mrs. Wanda Wolińska, NY
Dr. Aldona Wos, NC
Prof. Janusz K. Zawodny, WA

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

- Mr. Zbigniew Adamski, MI
Prof. Jan Adler, NY
Mr. Jerzy Arndt, NJ
Dr. Irena Balawajder, NY
Mrs. Zofia Bałczewska, NY
Mrs. Bogusława Barnesson, WA
Mr. Zdzisław Baran, NJ
Richard Baranski, OFM. OH
Mr. Janusz Bartkiewicz, MA
Dr. & Mrs. George Bellak, NY
Prof. Mieczysław Biskupski, CT
Mr. Jan Błaszczyna, NY
Mr. Stanley P. Bosse, PA
Prof. & Mrs. Andrzej Brzeski, CA
Mrs. Beata Buhl-Tatka, NY
Mr. Walter Cebulski, IL
Dr. John Cetnarowski – Cetner, NY
Mr. Bogdan Charlam, CT
Mrs. Jadwiga Chruściel, NY
Ms. Elizabeth Ciezkowski, IL
Danuta Cimoch, DDS, NY
Mr. Eugene Ciszewski, NY
Ms. Bogumila Cornell, NY
Mr. Mieczysław Czapła, MI
Mr. & Mrs. Jan Czaplinski, NY
Prince Alexander Czartoryski, Brasil
Mrs. Jolanta Dalewska, NY
Mr. Mirek Denisiewicz, NY
Dr. Iwona Drąg Korga, NY
Dr. Ronald Domański, Austria
Mr. Richard J. Dreszer, VA
Prof. Walter Drzewieniecki, NY
Mr. Mieczysław Duszny, CT
Mr. George Dybicki, NJ
Mr. Edward K. Dzieleński, MA
Mr. David J. Dziuba, IL
Mr. Janusz A. Dżugaj, CA
Mr. John Edwards, NY
Dr. Andrew S. Ehrenkreutz, Australia
Mrs. Wanda Eysymontt, NY
Ms. Patricia A. Faulkner, CT
Dr. Francis Filipowicz, VA
Prof. Aleksander Gella, NY
Dr. Czesław Gieniewski, NJ
Mrs. Ewa Gierat, CT
Mr. Stefan Ginilewicz, CA
Mrs. Zofia Głodowska, NY
Mr. Wojciech J. Głodowski, NY
Rev. Kazimierz J. Grotnik, PA
Mr. Edward S. Gryczyński, VA
Mr. Frank Hajduga, NJ
Dr. Dorota Halicka, NY
Mr. & Mrs. Z.&L. Haszlakiewicz, FL
Dr. Jerzy Hauptmann, MO
Mr. Andrzej Hempel, PA
Mr. Józef A. Holdyk, OH
Mr. Jerzy Z. Hubert, FL
Mr. Richard Hunter, Jr., NJ
Mr. Jan Jachniewicz, NY
Brig. Gen. Walter Jajko, USAF, VA
Mr. Zbigniew Janczur, CA
Dr. Anna Jaroszyńska-Kirchmann, CT
Mrs. Alina Jeannopoulos, NY
Mr. Stanisław Jędrysek, NY
Mrs. Eva Jędruch, NJ
Mrs. Grażyna Jonkajtis-Luba, IL
Mr. Gerald Jozwiak, MI
Mr. John Kaczmarek, NJ
Mr. Eugene Kaleniak, NY
Mr. Ryszard Kaleta, NY
Mrs. Grażyna Kamińska-McNamara, NJ

Mr. Eugene Karol, Jr., RI
Mrs. Janina Katelbach, NY
Dr. Witold Kawecki, CT
Ms. Jadwiga Kessler, NY
Mr. Henryk Kitaszewski, Australia
Mr. Stephen Klimczuk, VA
Mr. Zbigniew K. Kobus, IL
Mrs. Zofia Koper, VA
Dr. Francis Kopernik, PA
Mrs. Irene M. Korsak, MD
Prof. Wallace J. Kosiński, OH
Mr. Stefan Kowalik, IL
Mr. J.W. Kozina, Alb.
Mr. Kazimierz Kramczyński, IL
Mr. Henry Krawczyk, NY
Mrs. Joanna Kranc, NY
Mr. Leszek Kropiwnicki, Poland
Mrs. Jadwiga Krzyżanowska, MA
Mr. Janusz Krzyżanowski, NJ
Dr. Jerzy W. Księżniak, NJ
Prof. John J. Kulczycki, IL
Mr. & Mrs. Walter Kuskowski, NY
Bronisława & Jan Kwaśniccy, NY
Mr. Edward Kwiatkowski, MI
Dr. Teofil Lachowicz, NY
Mr. Krzysztof Langowski, NY
Dr. Eugeniusz Lazowski, IL
Mr. Władysław Leszczyński, NY
Mr. Roman Leszczyński, NY
Mr. Jan Litmanowicz, Brasil
Mrs. Alexandra G. Lloyd, NJ
Ms. Marta Łoch, NY
Dr. Katarzyna Luba, IL
Mr. Aleksander MacDonald, NY
Mrs. Anna Maciejewska Dyba, NY
Mr. Walter Madura, CT
Mr. Chester Majewski, NJ
Mrs. Janina S. Matthews, OH

Mr. Zbigniew Matczynski, MA
Dr. Elżbieta Matynia-Adams, NY
Bożena & Lukasz Mellerowicz, NY
Mrs. Irena Michałowska, NY
Mr. Frank Milewski, NY
Mr. Stanley A. Miskura, WV
Mr. George L. Morgan, WY
Mr. Bronek Mysak, NY
Col. C.A. Namiesniowski, Canada
Mr. George Narbut, CA
Rev. Peter Paul Narkun, NY
Mr. Jan Natkaniec, NY
Mrs. Stanisława Natkaniec, NY
Mr. Jan Niebrzydowski, CT
Dr. Chester M. Nowak, MA
Mrs. Aleksandra Nowakowska, CT
Rev. Edward Nowakowski, WI
Mr. Stefan Orzechowski, FL
Dr. Stefan Pagowski, Canada
Mr. Mieczysław Pająk, NY
Mrs. Krystyna Pawłowicz, NY
Dr. Danuta Piątkowska, NY
Ms. Jadwiga Pietraszewska, NY
Mrs. Róża Piłsudska-Ekimov, TX
Mr. Józef Piotrowski, NJ
Mr. Bernard Pitsvada, VA
Mr. Włodzimierz J. Pisarski, MA
Mrs. Beata Pociask
Mr. Iwo Cyprian Pogonowski, VA
Mrs. Irena Pol, NY
Mr. Andrzej Pomian, DC
Mr. Tadeusz Przedpelski, CT
Ms. Sophie B. Quay, FL
Jerzy & Anna Radziejowski, NJ
Mr. Antoni Rogoziński, WI
Dr. Andrew B. Rudczyński, PA
Mr. Marek A. Rudzki, NY
Mr. Zbigniew Rurak, DC

Dr. Witold Saski, NE
Mr. Paul Seiden, CA
Dr. Piotr Sierant, CT
Mrs. Barbara Sikora, NY
Mr. William Sikorski, MA
Mrs. Izabela Siuta, NY
Mr. Piotr Skarbowicz, CA
Mrs. Malina Stadnik-Nealis, NY
Dr. Stanley B. Skora, NJ
Prof. Zofia A. Soroka, WI
Mr. Tadeusz Szprengiel, NY
Dr. Janina Stadnik, NY
Mrs. Krystyna Stafiej, Poland
Prof. W.Z. Stepniewski, PA
Mr. Lukasz Stobierski, NY
Mr. Carl S. Stoy, Jr., MA
Mr. Carol Suplicki, AZ
Mr. Stanisław Świdorski, NY
Mr. Peter Święcicki, MI
Mr. Jan M. Święcicki, CT
Dr. Jerzy Świerbutowicz, NY
Mrs. Franciszka Szczygielska, NY
Mr. George R. Szymański, PA
Mr. Richard J. Talaska, WI
Mrs. Maria Targowska, Brasil
Mr. & Mrs. Andrew Tarnowski, CT
Mr. Zbigniew Tazbir, CT
Dr. Nina Thiessen, NY
Mr. Eugene J. Trela, OH
Mr. Jerzy P. Tumaniszewski, OR
Mr. & Mrs. Stanisław Tyszkiewicz, MI
Mr. Władysław Tyszkiewicz, MI
Mrs. Bożena Urbanowicz-Gilbride, NY
Dr. Andrzej Vorbrod, NY
Mr. & Mrs. Wojciech Walczak
Prof. Piotr Wandycz, CT
Mr. Władysław Wantula, NY
Mrs. Elizabeth Wasiutyńska, CT
Mr. Hipolit Wawelberg, Brasil
Mr. Peter Wendolski, NY
Acybiskup Szczepan Wesoły, Italy
Dr. Ryszard Winter, NY
Ms. Irena Wolicka, NY
Mrs. Maria Wieckowski Mercer, VA
Mrs. Barbara Wierzbianańska, NY
Mrs. Mary J. Wiesen-Kosinski, SC
Mr. John Wisniewski, CT
Mr. Edward Witanowski, NY
Mr. K.C. Witzak, NY
Mr. Rafał Wojczulanis, NY
Prof. Bronisław Wojtun, TN
Dr. Jadwiga Wołek, CT
Mr. Walter Zacharasiewicz, MD
Mr. John H. Zadarnowski, MO
Mr. Edward Zadworny, CT
Mrs. Alicja Zadrożna-Fiszman, IN
Dr. Jan Zaprawa-Ostromięcki, NJ
Mr. Władysław Żeleński, France
Mr. Stanley J. Ziemiński, OH
Mr. Andrzej Ziobroń, NY
Mr. William Zoltowicz, OH
Ms. Angela Zubrzycki, NY
Prof. Józef Zwisłocki, NY

CZŁONKOWIE KRAJOWI

Adam Bidas	Dr Wojciech Myślecki
Mirosław Boruta	Dr Piotr Naimski
Dr Henryk Bułhak	Wiesław Ochman
Andrzej Gwiazda	Dr Maria Pestkowska
Grzegorz Hajdarowicz	Dr Sławomir Radoń
Eugeniusz C. Król	Tadeusz Stański
Dr Antoni Lenkiewicz	Izabela Szeremetiew
Antoni Macierewicz	Dr Romuald Szeremetiew
Leszek Moczulski	Dr Bohdan Urbanowski
Dr Kornel Morawiecki	

CZŁONKOWIE INSTYTUCJE

Church of St. Stanislaus, NY	SPK No.35 – Newark, NJ
Friends of Wilno Association, IL	SPK No. 39 – Brooklyn, NY
Fundacja Kościuszkowska, NY	SPK No. 43 – Los Angeles, CA
Hoover Institution, CA	SPK No. 49 – San Francisco, CA
Polish Air Force Veterans Association, CA	SPK No. 53 – Chicago, IL
Polish American Congress, FL	SPK No. 13 – Manitoba, Canada
Polish American Club of Sarasota, FL	SWAP No. 2, IL
SPK Branch No 6, Canada	SWAP No. 12, PA
Polish Home Army AK Veterans Association, IL	SWAP No. 36, NJ
Polish National Alliance, Lodge 53, IL	SWAP No. 37, MA
Polish Veterans of WWII, No. 53, IL	SWAP No. 51, NJ
Polish Veterans Association of B.C., Canada	SWAP No. 74, OH
Polonus Philatelic Society, IL	SWAP No. 81, NJ
Polstar Publishing Corp., NY	SWAP No. 103, CT
SPK No. 13-Utica, NY	SWAP No. 111, CT
SPK No 15- Chicago, IL	SWAP No. 119, CT
SPK No 19 – Boston, MA	SWAP No. 149, WI
SPK No. 32 – Chicago, IL	SWAP No. 173, CA
SPK No 32 – Baltimore, MD	ZNP Gmina 118, MA
	ZNP Grupa 433, IL
	ZNP Grupa 31, WI

Nowi członkowie Instytutu przyjęci w 2005 roku

Mr. Alexander R. Koproński, Stamford CT
Mr. Edward Zadworny, Plainville, CT
Mrs. Barbara Kochaniak, Murrysville, PA
Mrs. Gabriela Wis-Surel, Cos Cob, CT
Mr. Anatol Rychalski, Pittsburgh, PA
Mr. Jerzy Einhorn, M.D., Pittsburgh, PA
Mr. & Mrs. Kajetan Morawski, Delray Beach, FL
Mr. Stanisław H. Szutzenbach, Pomona, NY
Mr. Philip Stanson, Pittsburgh, PA
Mr. Rick E. Pierchalski, Pittsburgh, PA
Mr. & Mrs. Paweł Chadzyski, Dunstable, MA
Mr. Eugene J. Karol Jr., Providence, RI
Mrs. Anna Nabelek, Knoxville, TN
Mr. Andrzej Stachowiak, New Britain, CT
Mr. Matthew Pomykala, Biddeford, ME
Ms. Joanna M. Sawruk, Forest Hills, NY
Mr. Max A. Kubicki, Rochester, NY
Mr. Peter E. Ollen, New York, NY
Mr. John D. Czop, Ridgewood, NJ
Mr. Adam Bąk, Brooklyn, NY
Mr. Jerzy J. Maciuszko, Berea, OH
Mr. Wiesław Turlejski, York, Kanada
Mr. Wojciech M. Przedziecki, Pittsford, NY
Mr. John J. Gmerek, Forest Hills, NY
Mr. Ben S. Stefanski II, Cleveland, OH
Polish American Library, Cleveland, OH
Mr. Mark Wolfram, Woodinville, WA
Mr. Paweł A. Latos, Bensalem, PA
Mr. Albert W. Luczak, Monsey, NY
Mr. Charles Chotkowski, Fairfield, CT
Mr. Richard Oblak, Jersey City, NJ

DEKLARACJA

Proszę o przyjęcie mnie na członka Instytutu Piłsudskiego.

Załączam czek lub *Money Order* tytułem rocznej składki członkowskiej:

.....	\$ 50.00	członkowie zwykli
.....	\$ 25.00	studenci i niezasobni emeryci
.....	\$ 100.00	członkowie wspierający
.....	\$1000.00	członkowie dożywotni
.....	\$ 100.00	członek Instytucja (Organizacje Non-Profit)
.....	\$ 250.00	członek Instytucja (Firmy)

Imię i nazwisko

Adres

Miasto Stan Kod poczt.

Telefon (.....)

Data Podpis

Tytułem darowizny na rzecz Instytutu Piłsudskiego załączam czek lub *Money Order* na sumę

Czeki lub *Money Orders* proszę wystawiać na:

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Prosimy o pamięć o Instytucji podczas sporządzania testamentu.

Składki członkowskie, darowizny oraz zapisy testamentowe są zwolnione od podatków (tax deductible).

APPLICATION

I hereby apply for membership in the Piłsudski Institute of America.

I enclose my check or *Money Order* for my annual membership fee:

.....	\$ 50.00	Regular Members
.....	\$ 25.00	Students and Retired
.....	\$ 100.00	Sustaining members
.....	\$1000.00	Life Members
.....	\$ 100.00	Associate Membership (Non-Profit Organization)
.....	\$ 250.00	Associate Membership (Corporations)

Name.....

Street.....

City..... State Zip Code

Telephone (.....)

Date Signature

I would like to make a donation \$.....

Please make check or *Money Order* payable to:

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Membership fees as well as any donations to the Institute are tax deductible.

**Instytut
Piłsudskiego**

**PIŁSUDSKI
INSTITUTE**

INSTITUTE INSTYTUT

COLLECTIONS ZBIORY

NEWS AKTUALNOŚCI

WWW.PILSUDSKI.ORG

A NOT-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION

(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES - 501(c)(3))

180 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003
tel. 212 505-9077, fax 212 505-9052, e-mail info@pilsudski.org